

HRVATSKI glasnik

Godina XXIII, broj 2

17. siječnja 2013.

cijena 200 Ft

Komentar

Devedeset ljet vjernosti

U ugarskoj povijesti jedno od najboljih poglavljjeva je trianonski diktat, pod kim su velesile poslije Prvoga svjetskoga boja izrizale iz tijela Ugarske znatni dio teritorija. Mirovni pakt je rezultirao da je Ugarska Kraljevina okružena od 325 411 kvadratnih kilometarova, izgubila dvi trećine svojega područja i već od pola svojega stanovništva. Rič je od kih 10 600 000 ugarskih državljanova. U zapadno-ugarskoj pograničnoj zoni, uz vjernoga grada Šoprona i njegove okolice kade su glasovanjem izabrali Ugarsku, manje je poznato da se je deset nimških i hrvatskih naselj suprotstavilo odluci velesil i hrabro, „ognjem i želizom” su demonstrirali protiv priključenja Austriji. Pravoda su u svakom selu peljali narod ugarski intelektualci, čiji lik polako, ali sigurno poždrokne sadašnjost i pozabljenje. Takova su imena Józsefa Kuntera, nardanskoga farnika, čemskoga advokata dr. Gyule Kausza čija je naredba za hapšenje i zarobljenje sa strane Austrije izazvalo nezadovoljstvo kod naroda. József Polyák, četarski, Andraš Pehm, šički birova, kot i József Strassner, petrovski dušobrižnik, učitelj Ivan Nemeth i Ferenc Hiršl, petrovski birova, prez sumlje su bili vodeće peršone u zbudjanju ugarske svisti. Minuloga četvrtka bilo je točno devedeset ljet tomu da duglje od tri ljeti diplomacijske i administrativne borbe, vraćena su iz Austrije pojedina takozvana vjerna sela na zapadu Ugarske. K domovini su onda najzad priključeni Mala i Velika Narda, Dolnji i Gornji Četar, Ugarski i Nimški Keresteš, Hrvatski Šice i Pornova. Petrovo Selo i Plajgor samo dva misece kasnije su mogli doživiti službenu ceremoniju povratka Ugarskoj. Do prve svetačnosti došlo je 10. januara 1923. ljeta u deset uri u Gornjem Četaru, kada su dokumente o povratku Ugarskoj prikzeli zastupnici Dolnjega i Gornjega Četara ter Male i Velike Narde, a za dvi ure kasnije na proslavi u Pornovi, stanovništvo Ugarskoga i Nimškoga Keresteša, Hrvatskih Šic i Pornove se je moglo veseliti uzvišenim trenutkom ugarske slobode. Deset ljet kasnije za priključenjem je Ugarski narodni savez u Pornovi i Petrovom Selu dao otkriti spomenik, a na stijeni četarske crikve spomin-ploču, na vječni spomen junačkom činu, pri kom su sela s nimškim i hrvatskim stanovništvom s riči i čini izražavali svoju odanost Domovini. Prilikom 80. obljetnice, riči zahvale i poštovanja su zvučale na veći i manji svetačnosti, a blagoslovljene su i mramorske ploče u pojedini seli. Prošloga vikenda s ministrom obrane Csabom Hendeom je proslavljena vjernost od devet desetljeća u Hrvatski Šica ter položen vijenac na spomin junakov, barem tako piše županijski list Vas Népe. Hrvatski glasnik nije bio pozvan, niti obaviješten o događaju!

-Tih-

„Glasnikov tjedan”

Ako po političkoj aktivnosti nacionalnih zajednica u Mađarskoj, a time i hrvatske zajednice u Mađarskoj ocjenjujemo protekli tjedan, onda je najznačajniji dan bio četvrtak, 10. siječnja, kada je državni tajnik Ministarstva ljudskih resursa zadužen za narodnosti, civilne i vjerske veze primio u radni posjet predstavnik trinaest narodnosnih zajednica u Mađarskoj, točnije predsjednike državnih samouprava trinaest narodnosnih zajednica u Mađarskoj. Sve u svemu, na dnevnom redu bilo je niz pitanja.

Jedno od njih bilo je i pitanje Saveza državnih narodnosnih samouprava, o situaciji glede narodnosnih radijskih i televizijskih emisija pri javnom mediju o kojem se razgovaralo u prvoj točki dnevnoga reda, a na pitanja su odgovarali i pojasnili nejasnoće

„Osigurani su uvjeti proizvodnje narodnosnih programa pri javnom mediju, pa nema razloga zabrinutosti. Glede sadržaja apsolutno je odgovoran MTVA, te su zamoljeni nazočni da se ne nasjeda dezinformacijama.”

zamjenik glavnoga ravnatelja MTVA Ferenc L. Gászó i direktor programskog odjela Robert Stein, iako je bio pozvan glavni ravnatelj István Böröcz. Poradi „raznoraznih glasina”, Savez državnih narodnosnih samouprava na sjednici održanoj 13. prosinca raspravljao je o istome, a pozvao je tada na sjednicu programskog ravnatelja MTVA i Milicu Pavlov, članicu Kuratorija javnih medija koja u Kuratoriju predstavlja sve narodnosne zajednice. Programski ravnatelj nije nazočio sjednici nakon čega se pismom Savez državnih narodnosnih samouprava obratio glavnom ravnatelju MTVA Istvánu Böröczu, tražeći informacije o situaciji narodnosnih radijskih i televizijskih programa nakon što su krajem prosinca ukinuti programi na mađarskom jeziku iz regio-

nalnih studija u Segedinu i Pečuhu. Naime pet narodnosnih uredništava imaju sjedište u ova dva grada: Slovaci i Rumunji u Segedinu, a Srbi, Nijemci i Hrvati u Pečuhu. U brzom odgovoru koji je potpisao programski ravnatelj MTVA dobili su uvjere-

vanja kako se ne planiraju nikakve promjene u proizvodnji narodnosnih programa koji se rade po do sada osiguranim uvjetima koje MTVA bez potpune suglasnosti državnih samouprava, u skladu sa zakonskim „miljeom” ne namjerava mijenjati. Sve ostalo „neutemeljene su glasine”. Isto je po riječima Miše Heppa, predsjednika Saveza državnih samouprava, potvrđeno 10. siječnja. Osigurani su uvjeti proizvodnje narodnosnih programa pri javnom mediju, pa nema razloga zabrinutosti, glede sadržaja apsolutno je odgovoran MTVA, te su zamoljeni nazočni da se ne nasjeda

dezinformacijama. Predstavnici MTVA upoznali su nazočne s trenutnim stanjem, te kazali kako će o mogućim promjenama biti na vrijeme obaviješteni i konzultirani, naglasivši kako se ne može ništa stopostotno jamčiti u situaciji strukturalne preobrazbe koju već drugu godinu provode javni mediji, poradi njihove veće rentabilnosti i racionalizacije poslovanja.

Napomenimo jedan zanimljiv datum koji je aktualan ovih dana, 12. siječnja prije 60 godina, dakle 1953. godine, pokrenute su radijske emisije u pečuškome regionalnom studiju za južnoslavenski živalj, a prije 30 godina, u kolovozu, i prva emisija iz pečuškoga regionalnog televizijskog studija za Slovence, Srbe, Hrvate u Mađarskoj.

Branka Pavić Blažetin

Svečano mnoštvo prilikom 10. obljetnice priključenja vjernih sel 1933. ljeta, oko otkrivenoga Spomenika priključenja u Pornovi. Slika u vlasništvu dr. Šandora Horvata

Javna tribina Hrvatske samouprave Petrovoga Sela

„Gizdavi smo na to da su se ovo ljeto polag Petroviskoga glasnika i Kalendara pojavile i dvi knjige: Dnevnik staroga školnika Ivana Nemetha i pjesme Lajoša Škrapića!”

U poluobnovljenom Kulturnom domu Petrovoga Sela je 14. decembra, u petak uvečer, održana javna tribina, kako pak Petrovišćani velu, otprta sjednica mjesne Hrvatske samouprave. Glavnu rič je peljala predsjednica Ana Škrapić-Timar, ka je naglasila da i prošlo ljeto je Hrvatska samouprava potpomagala one programe i priredbe koji su se vezali za materinski jezik i hrvatsku kulturu. Još u uvodu je rekla da „gizdavi smo na to da su se ovo ljeto polag Petroviskoga glasnika i Kalendara pojavile i dvi knjige: Dnevnik staroga školnika Ivana Nemetha i pjesme Lajoša Škrapića!” Potom je položila obračun i detaljno predstavila zviranjke i svote ke su došle na račun Hrvatske samouprave, točnije 1 508 144 Ft, iz česa je mogla Samouprava gospodariti, naravno, i s dodatno svotom iz 2011. ljeta.

Lani u marcijušu je izašla iz tiskare knjiga staroga školnika Ivana Nemetha, do čije promocije je došlo misedan kasnije. Obnovljena je svitljivina na pozornici Kulturnoga doma kot i studijska dugovanja seoske kablovske televizije Lipa. Isplaćeno je gostovanje predstave za dicu Hrvatskoga kazališća iz Pečuha, s vridnom tombolom je podupiran fašenski bal Zaklade za Petrovo Selo. U majušu je organizirano dvodnevno putovanje u Zagreb i Sisak, putni stroški od 400 000 Ft su tako pokriveni. Materijalno su podupira-

Ana Škrapić-Timar, predsjednica Hrvatske samouprave Petrovoga Sela, na promociji Škrapićeve knjige

Petrovišćani pred sisačkom katedralom s domaćini

Lanjska izdanja mjesne Hrvatske samouprave

na putovanja, gostovanja školarov i kulturnih grup na razni festivali i spravišći. S pinezi su pomagali organiziranje velike priredbe 60. obljetnice HKD-a Gradišće, II. Športski dan u Petrovom Selu, a zadnji mised prošloga ljeta je prikazana i zbirka pjesam Lajoša Škrapića. Isto tako je sastavljen zidni kalendar i za 2013. ljeto i četiri put u ljeto je objavljen mjesni list Petroviski glasnik. Na Mikulinju su dica u školi i čuvarnici dobili dar od 30 000 Ft. Naručenih sto Hrvatskih kalendara i lani, tako kot svako ljeto, HS zastanja je podilila petroviskim familijam. Svi stroški su iznosili oko dva milijuna Ft, iz česa je znatna svota financirana još iz predlanskih materijalnih ostatkov u kasi Hrvatske samouprave. Med plani za do tično ljeto predsjednica je spomenula više-dnevni izlet u Sarajevo, Mostar, Medjugorje i Dubrovnik. Kako je pak na početku rekla, nisu samo gizdavi na svoju uspješnu izdavačku djelatnost, nego i na sve grupe i voditelje društav ki suraduju u jako bogatom kulturnom žitku našega sela.

Odlikovana Rozika Broz

Roziki Broz dodijeljeno je priznanje Za životno djelo, za njezin rad na duhovnom, ćudorednom i kulturnom polju naselja.

Fićehaska Seoska samouprava prije nekoliko godina utemeljila je priznanje za osobe koje su pridonijele razvoju društvenog i kulturnog života naselja. Priznanje je već bilo dodijeljeno umirovljenim pedagogima, istaknutim kulturnim djelatnicima, a ovaj put je uručeno teti Roziki Broz, njegovateljici pomurske glazbene kulture, djelatnoj članici pjevačkoga zbora, organizatorici vjerskih događaja te raznih humanitarnih i društvenih aktivnosti. Teti Roziki Broz dodijeljeno je priznanje Za životno djelo, za njezin rad na duhovnom, ćudorednom i kulturnom polju naselja. Zlatnu ogrlicu s priznanjem uručio joj je fićehaski načelnik Ištvan Tatai na Danu umirovljenika.

Sedamdesetdevetogodišnja Fićehaskinja teta Rozika već više od pedeset godina čuva i njeguje hrvatsku pomursku popijevku, nastupa na raznim festivalima i priredbama u Mađarskoj i Hrvatskoj, temeljna je članica mjesnoga pjevačkoga zbora, često je na usluzi sakupljačima hrvatske popijevke, pomaže u organizacijskim poslovima crkvenih događaja, podučava mladim naraštajima pučke pjesme i uvijek svakom ide ususret. Teta Rozika je već više od dvadeset godina udovica i, kako reče, živi sama, ali uvijek joj je pri ruci pjesma, poznaje ih jako mnogo jer nekoć se pjevalo uz rad i mnoge je naučila. Kaže da i danas kada ode u vinograd ili na zemlju kopati, odmah zapjeva, jer i posao bolje ide uz pjesmu. Teta Rozika je još uvijek aktivna, podučava pjevanje ne samo u Fićehazu nego i u drugim mjestima, nastupala je na poznatoj smotri Medimurske popevke, gdje je imala velik uspjeh. Nakon dodjele priznanja, teti Roziki su se orosile oči te je rekla da će ogrlicu dan i noć nositi jer to joj je najljepše priznanje koje je dobila od svoga rodnog sela. Fićehaska pjevačica još želi dugo veseliti slušatelje prekrasnim pjevanjem.

Ostvarenje hrvatskih priredaba, zajedničkih ciljeva pridonosi jačanju hrvatske samobitnosti

Glavnogradska hrvatska samouprava u 2012. godini imala proračun od 10 milijuna 315 tisuća forinti

Iz državnoga proračuna osiguran je iznos od 429 tisuća forinti, Glavnogradska samouprava dodijelila je za funkcioniranje pet milijuna osamsto dvadeset i osam tisuća forinti, putem natječaja kod Glavnogradske samouprave dobiveno je dva milijuna forinti, tu je i dodatna potpora iz državnoga proračuna u iznosu od dva milijuna petsto pedeset i pet tisuća forinti, dok je Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Mađarskoj, putem natječaja, dodijelilo iznos od pedeset i osam tisuća forinti.

„Iza nas je još jedna uspješna godina“ – naglasila je predsjednica Anica Petreš Németh

Tijekom 2012. godine Hrvatska samouprava grada Budimpešte ostvarila je mnoštvo hrvatskih priredaba bilo da je riječ o kulturnim, zabavnim, rekreativnim, društvenim programima, sadržajima za jačanje veze s matičnom nam domovinom ili predstavljajući šarolikosti hrvatske zajednice u Mađarskoj pripadnicima većinskoga naroda. O djelatnosti i financijskim okvirima narečene Samouprave okupljene je 9. prosinca izvijestila predsjednica Anica Petreš Németh na javnoj tribini Hrvatske samouprave grada Budimpešte. Toga dana u blagovaonici budimpeštanske Hrvatske škole oko svečano postavljenih stolova okupili su se predsjednici i članovi hrvatskih samouprava u Budimpešti, članovi Zajednice hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj, ravnateljica Ana Gojtan i doravnateljica škole Marija Šajnović.

Godine 2012. Hrvatska samouprava grada Budimpešte imala je deset sjednica na kojima se raspravljalo među ostalim o osnivačkom dokumentu, pedagoškom programu budimpeštanske Hrvatske škole, o izboru i imenovanju ravnatelja ustanove, dodjeli stipendija hrvatskim srednjoškolicima i studentima, raspodjeli financijskih sredstava te ovogodišnjim priredbama i programima. Tradicionalni Hrvatski bal, predstavljanje dvojezičnoga zbornika radova Konferencije u spomen 140. obljetnice Hrvatsko-ugarske nagodbe, održane 2008. godine u Budimpešti naslova „Kao narod s narodom...“, putovanje po Hrvatskoj „Putevima franjevacca od Budimpešte do Vukovara“ na kojem su posjetili franjevačke crkve, organiziranje nogometnog turnira „In memoriam Stipan Pančić“, drugog teniskog turnira, podupiranje albuma „Hrvatska u slikama“,

časćenje HOŠIG-ovih učenika na Dan djece koji su na natjecanjima različitoga karaktera postigli zapažene rezultate, podupiranje školske priredbe „Dalmatinska večer“, darivanje djece na blagdan Svetog Nikole, tečaj hrvatskoga jezika – zasada četrdeset i dva polaznika – i ne u posljednjem redu dodjela stipendije hrvatskim srednjoškolicima i studentima – nekoliko su priredaba na popisu djelovanja. Ali Hrvatska samouprava grada Budimpešte uključila se i u

krvotok priredaba, događanja državnoga karaktera, organizirala putovanja na Državni hrvatski malonogometni turnir u Mišljuenu, Državno hodočašće Hrvata u Santovu, Dan Hrvata u Pečuhu i Hrvatski božićni koncert također u Pečuhu. Na programima i priredbama prigodom obraćanja nazočnima predsjednica Anica Petreš Németh postojano je istaknula važnost njegovanja hrvatskoga jezika, kulture, očuvanje samobitnosti, uključenje mladih naraštaja u život hrvatske zajednice. Budući da je većina pripadnika budimpeštanskih Hrvata iz hrvatskih naselja, naglašavala je važnost održavanja veza s tim naseljima, jer smatra kako ostvarenje zajedničkih ciljeva pridonosi jačanju hrvatske samobitnosti.

Iz državnoga proračuna osiguran je iznos od 429 tisuća forinti, Glavnogradska samouprava dodijelila je za funkcioniranje pet milijuna osamsto dvadeset i osam tisuća forinti, putem natječaja kod Glavnogradske samouprave dobiveno je dva milijuna forinti, tu je i dodatna potpora iz državnoga proračuna u iznosu od dva milijuna petsto pedeset i pet tisuća forinti, dok je Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Mađarskoj, putem natječaja, dodijelilo iznos od pedeset i osam tisuća forinti.

Na ovogodišnji raspisani natječaj stipendiranja hrvatskih srednjoškolaca i studenata prijavilo se trinaest kandidata, a desetero su udovoljili kriterijima natječaja. Po odluci Samouprave, hrvatski srednjoškolci Jadranka Čepelsiget, Ivan Milković, Klaudija Deli, Bijanka Đurin, Andreja Šibalin, Estera Meršić, Dalma Perak i Fani Czine dobivaju stipendiju od 50 tisuća forinti za deset mjeseci (u jednom iznosu), a studentica Elizabeta

Abraham dobiva stipendiju od 100 tisuća forinti. Po staroj tradiciji u okvirima svečanog ugođaja dodijeljena su odličja Hrvatske samouprave grada Budimpešte. Dobitnica odličja Ivana Antunovića za osobit doprinos razvoju društvenog života Hrvata u Budimpešti jest Katarina Gubinski Takač. „Počasćena sam što sam dobila ovo odličje s imenom velikoga Bunjevca“ – reče gđa Gubinski prigodom uručjenja odličja. „Imam bunjevačke korijene, i to iz obitelji Trškić iz Baje. U našoj obitelji ime Antunović znači nešto posebno jer jedan član naše obitelji istovremeno je bio u Kalačkoj biskupiji kada i Antunović, a oni su i surađivali“ – kaže za nas gđa Gubinski.

Katarina Gubinski Takač: „Počasćena sam što sam dobila ovo odličje s imenom velikoga Bunjevca“

Nakon toga uslijedila je javna tribina Hrvatske narodnosne samouprave II. okruga. Kako njezina predsjednica Bea Letenjei reče, za ovu je godinu Samouprava imala na raspolaganju iznos od milijun i dvjesto tisuća forinti. Na teret su podupirali Igrokazačko društvo Petrovoga Sela, plesnu skupinu Tamburicu, budimpeštansku Hrvatsku školu, tjednik Hrvata u Mađarskoj, kupovali hrvatska izdanja i sufinancirali izdanje zbornika radova hrvatske konferencije u organizaciji II. okruga. Zbornik radova objavit će se dogodne.

Kristina Goher

Dan narodnosti u Kapošvaru

Hrvatska samouprava grada Kapošvara i Zemaljsko društvo hrvatsko-mađarskog prijateljstva lani u prosincu priredili su Dan narodnosti u čijem je okviru obilježena i deseta obljetnica postojanja Hrvatske samouprave grada, te su dodijeljena priznanja osobama koje su svojim radom potpomagale djelovanje Samouprave, odnosno Zemaljskoga društva. Priredbu su svojom nazočnošću uveličali ugledni gosti: Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, Berislav Živković, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Attila Gelencser, parlamentarni zastupnik i predsjednik Skupštine Šomođske županije, Károly Szita, kapošvarski gradonačelnik, Helena Hećimović, predstavnica grada Koprivnice, i Šandor Juhas, predsjednik Saveza mađarskih udruga u Hrvatskoj. Dan narodnosti bio je obogaćen i kulturnim programom, nastupili su: Tamburaški orkestar „Tomo Šestak” iz Koprivnice, KUD Saveza mađarskih udruga u Hrvatskoj iz Belog Manastira i Mješoviti pjevački zbor „Dugin most” iz Kapošvara.

Dan narodnosti u Kapošvaru započeo je interpretiranjem mađarske i hrvatske himne u izvedbi Tamburaškog orkestra „Tomo Šestak” iz Koprivnice, te je minutom šutnje odana počast preminulim članovima Zemaljskog društva. Marko Kovač, predsjednik Zemaljskog društva, pozdravio je nazočne, posebno ugledne goste i napomenuo kako Hrvatska samouprava u Kapošvaru djeluje već deset godina, a međunarodna organizacija koja okuplja umalo tristo članova, i s jedne i druge strane granice, već osam godina. Obje organizacije potkraj godine pregledaju svoje godišnje djelovanje i na takvim svečanostima iz godine u godinu nagrađuju one koji su se istakli u uzdizanju hrvatske zajednice grada, odnosno potpomagale djelovanje organizacija. Hrvati u Kapošvaru prvi put su se organizirali 2002. godine kada su utemeljili manjinsku samoupravu, a za dvije godine, 2004., osnovali civilno društvo hrvatsko-mađarskog prijateljstva radi gajenja hrvatsko-mađarskih odnosa. Dvije organizacije gotovo i ne djeluju jedna bez druge, već osam godina zajedno organiziraju priredbe i

Priznanje „Za hrvatsku narodnost“ dodijeljeno je i Ljiljani Pancirov, generalnoj konzulici Republike Hrvatske

Potpisivanje sporazuma. Slijeva: Ištvan Kasaš, Tibor Čuč i Arpad Kiš

druge aktivnosti, podupiru jedna drugu i skupa izgrađuju mrežu prijateljstva između građana dvaju naroda. Gradonačelnik Károly Szita u svome pozdravnom govoru zahvalio je hrvatskim organizacijama djelatnost na polju prekograničnog povezivanja, naime s njihovim su se posredstvom proširili dobri odnosi s gradom Koprivnicom te s hrvatskim pograničnim županijama. Gđa Ljiljana Pancirov, koja je i sama članica Zemaljskog društva, istakla je važnu djelatnost obiju kapošvarskih organizacija koje povezuju Hrvate unutar granice i izvan nje, a i Mađare iz Hrvatske i Mađarske, odnosno pomažu pri uspostavljanju kulturnih, sportskih, a i gospodarskih veza preko granice. Attila Gelencser, parlamentarni zastupnik, spomenuo je zajedničku prošlost

Hrvata i Mađara, međusobno poštovanje dvaju naroda, na što se trebaju oslanjati i mladi naraštaji. Slijedila je dodjela priznanja.

Dodjela priznanja na Danu narodnosti

Potkraj godine Hrvatska samouprava grada Kapošvara i Zemaljsko društvo hrvatsko-mađarskog prijateljstva dodjeljuju priznanja osobama koje su potpomagale rad organizacije. Hrvatska samouprava grada Kapošvara za učinjen rad u 2012. godini dodijelila je priznanje „Za hrvatsku narodnost“ Attili Józsefu Moringu, parlamentarnom zastupniku, Ljiljani Pancirov, generalnoj konzulici Republike Hrvatske u Pečuhu, i Beati Farkaš, nekadašnjoj vijećnici Hrvatske samouprave. Sve tri osobe zalagale su se da se Hrvati u gradu razvijaju i očuvaju svoju hrvatsku samobitnost. Zemaljsko društvo hrvatsko-mađarskog prijateljstva dodijelilo je spomen-plaketu Ištvanu Kasašu, predstavniku Mađarske manjine Koprivničko-križevačke županije, za izvanredan rad u Društvu. Priznanja i plaketu uručili su Tibor Čuč, predsjednik Hrvatske samouprave grada Kapošvara, i Marko Kovač, predsjednik Zemaljskog društva hrvatsko-mađarskog prijateljstva.

Potpisivanje sporazuma o međusobnoj suradnji

Hrvatska samouprava grada Kapošvara zajedno sa Zemaljskim društvom već godinama radi na prekograničnom povezivanju, njihovim su posredstvom više od dvadeset naselja i gradova potpisali sporazum o međusobnoj suradnji, te pomagali i raznim civilnim društvima. Organizacije već surađuju s raznim organizacijama iz Zagrebačke, Koprivničko-križevačke i Bjelovarsko-bilogorske županije, a ovaj put su svoju mrežu povezivanja proširili i na Sisačko-moslavačku županiju. Na Danu narodnosti Hrvatska samouprava grada Kapošvara i Mađarska zajednica Koprivničko-križevačke županije potpisale su sporazum o međusobnoj suradnji, te na istoj priredbi Hrvatska samouprava grada Kapošvara potpisala je sporazum o suradnji i sa Zajednicom Mađara Sisačko-moslavačke županije. Sporazum su svojim potpisom potvrdili Tibor Čuč, predsjednik kapošvarske samouprave, Ištvan Kasaš, predstavnik Mađara Koprivničko-križevačke županije, i Arpad Kiš, predstavnik Mađara Sisačko-moslavačke županije. Predsjednik Tibor Čuč spomenuo je kako se kapošvarska organizacija mnogo zalaže da prekogranične veze jačaju, a potpisivanjem sporazuma dani su i službeni okviri suradnje.

Kulturni program

Koliko je živa suradnja preko granice potvrdio je i kulturni program na kojem su nastupili Hrvati iz Hrvatske i Mađarske i Mađari iz Hrvatske i Mađarske. Prvu točku kulturnog programa izveo je Tamburaški orkestar Tomo Šestak pod dirigentskim vodstvom Antala Pappa. Orkestar je obradovao publiku širokom paletom hrvatske glazbe, od ozbiljnih skladba do zabavnih pjesama. Kulturno-umjetničko društvo Saveza mađarskih udruga iz Belog Manastira predstavilo se temperamentnim mađarskim plesovima, a mjesni Mješoviti pjevački zbor „Dugin most” s tamburaškim sastavom, kao što njihovu nazivu dolikuje, otpjevao je pjesme iz naših šarolikih hrvatskih regija.

UNDA – Hrvatska samouprava Unde srdačno Vas poziva na Hrvatski bal koji će se održati 26. januara, u subotu, u gostioni Koli na Undi. U 19 uri je otvaranje bala, nastupaju tamburaši HKD-a Hajdenjaki iz Dolnje Pulje (Austrija). U 19.30 uri je večera, a cijelu noć vas zabavlja petroviska Pinkica. Ugodna fešta, bogate tombole Vas čekaju. Svoje mjesto morete rezervirati kod Štefana Kolosara na telefonu: 36/30-2918163.

SAMBOTEL – Hrvatska samouprava Prisike najsrdačnije Vas poziva 19. januara, u subotu, na županijski Hrvatski bal u restoran Tóvendég. Od 18 uri se očekuju gosti, a u 19 uri će se uputiti pozdravne riči. U folklornom programu nastupaju tamburaši, jačkari, plesači KUD-a Zviranjak iz Prisike. U 20 uri je večera, a potom slijedi noćna zabava s Pinka-bandom i Pinkicom iz Petrovoga Sela ter Juice Teamom iz Mohača.

UMOK, HEČKA – Hrvatska samouprava i Hrvatsko kulturno društvo Kajkavci u Umoku srdačno Vas pozivaju na svoj deseti Hrvatski bal 25. januara, u petak, početo od 19 uri u pansion Tornácos u Hečki. Bal otvaraju, po tradiciji, tamburaši i tancoši HKD-a Kajkavci. Čekaju Vas vridne tombole i cjelonoćna zabava sa svirači Pinka-banda iz Petrovoga Sela.

KUKINJ – U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave i ove se godine priređuje okupljanje Kukinjčana i njihovih prijatelja oko Vinkova, dana 19. siječnja. Okupljanje počinje oko podneva kod mjesnoga doma kulture, zatim slijedi rezidba i posveta trsa u vinogradu obitelji Bošnjak, misa u mjesnoj crkvi posvećenoj Svetoj Ani te zabava u mjesnom domu kulture, priopćuje za Hrvatski glasnik predsjednik Hrvatske samouprave sela Kukinja Ivo Grišnik.

SIGET – Taj baranjski grad vrlo mnogo ulaže u hrvatske veze, koje se temelje na zajedničkim povijesnim tradicijama. Lani je izaslanstvo grada Slatine više puta boravilo u Sigetu kako bi raspravljalo o projektu koji su predali Udruga Szinegria i grad Slatina. U okviru projekta u vrijednosti od 50 milijuna forinti izradit će se Strategija razvojnoga plana za gradove Siget, Selurince, Slatina i za njezina okolna naselja.

TUKULJA – U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave te Gradske Knjižnice i doma kulture, u subotu, 2. veljače, s početkom u 19 sati u domu kulture se priređuje Racko prelo, na kojem će svirati Tamburaški sastav Kolo. Goste očekuje bogata tombola. Cijena je ulaznice 1.500 Ft.

Serdahelska samouprava uspješno provodila europske projekte

Serdahelska Seoska samouprava već godinama provodi uspješne europske projekte u raznim temama, ostvarila je već projekte kulturnih sadržaja, zaštite okoliša, a i gospodarstva. Potraj 2012. godine uspješno je zatvorila dva projekta, koji su ostvareni sufinanciranjem Europske Unije, u okviru drugog poziva IPA programa za prekograničnu suradnju. Projekt Zajednički industrijski park predstavlja jednu od etapa u pripremi budućih ulaganja u mjestu, a projekt Obnovljivi izvori energije za pročišćavanje otpadnih voda u Serdahelu jedinstven je projekt u skladu sa zaštitom okoliša.

Nedavno je održana završna konferencija projekta Zajednički industrijski park, kojemu je vrijednost umalo 200 tisuća eura. Glavni je korisnik projekta bila Seoska samouprava u Serdahelu, a projektni je partner Općina Goričan. Cilj je projekta bio razvoj mjesnoga gospodarstva u oba naselja i poticanje stvaranja industrijskog parka. U sklopu projekta u oba su naselja izrađeni infrastrukturni planovi budućih industrijskih parkova i studije izvodivosti koje to potvrđuju. Zajednička je strategija izrađena uz uključivanje poduzetnika u regiji, predstavnika i stručnjaka mjesnih samouprava. Održano je više zajedničkih sastanaka, uz upute stručnjaka sastavljena je i studija o strategiji gospodarskog razvoja. Izrađena je zajednička web-stranica te izdanje za poticanje ulaganja i strategije gospodarskog razvoja. Na završnoj konferenciji Stjepan Tišler, serdahelski, i Mario Moharić, goričanski načelnik, potpisali su sporazum poradi nastavka ostvarenja budućih zajedničkih zadataka te da će nakon završetka projekta i ubuduće skupa predlagati projekte za namjenska sredstva u svrhu ostvarenja industrijskog parka.

Vrijednost drugog projekta pod naslovom Obnovljivi izvori energije za pročišćavanje otpadnih voda u Serdahelu i izgradnja glavnog projekta za uređaj pročišćavanja otpadnih voda u Donjoj Dubravi iznosi nešto više od 282 tisuće eura. U sklopu projekta na Muru će se postaviti plutajuća mikrohidroelektrana u blizini mjesta. Ovo postrojenje s jedne strane služi kao obnovljivi izvor električne energije za napajanje i povećanje učinkovitosti Pročišćavača otpadnih voda u Serdahelu, s druge strane to je jedinstven i vrijedan primjer

Načelnici Stjepan Tišler (slijeva) i Mario Moharić na završnoj konferenciji

razvoja u području korištenja održive i ekološke vodene energije. Snaga mikrohidroelektrane u Serdahelu, prema očekivanjima, bit će 7–8 kilowati. Također u okviru projekta izrađena je tehnička dokumentacija za solarno sušenje otpadnog mulja na pročišćavaču otpadnih voda u Serdahelu. Zahvaljujući projektu, smanjit će se količina otpadnog materijala, što će imati povoljan učinak na kakvoću vode u pograničnoj Muri, a ujedno će se smanjiti troškovi održavanja. Stjepan Tišler na završnoj konferenciji izjavio je kako ovaj projekt slijedi najmodernije trendove glede štednje energije, odnosno u iskorištavanju prirodnih uvjeta za proizvodnju energije. Mikrohidroelektrana bit će puštena u pogon u rano proljeće.

beta

KERESTUR – Prije tri godine na poticaj Ogranka Seljačke sloge u Nedelišću, prvi put je priređena i u mađarskom Pomurju predsmotra Međimurske popevke. Bio je to povijesni događaj, naime Međimurska popevka ugledna je priredba u Hrvatskoj, a organizira se već od 1971. godine. Od 2010. godine predsmotra se održava svake godine i u našem Pomurju, pa je odlučeno da će se prirediti i ove godine, 23. veljače, u Keresturu, za što će financijsku podlogu dati Hrvatska samouprava Zalske županije, a za organizaciju će se pobrinuti Društvo Horvata kre Mure. Na predsmotru se može prijaviti do 31. siječnja 2013. na adresu: 06 93/383-040 ili na e-mail adresu: muraplastiker@gmail.com. Ostale informacije na: 06 30/227-3260). Na predsmotru se mogu prijaviti solisti, pjevači u duetu, pjevačke skupine, jedini je uvjet da izvedena pjesma mora biti izvorna pomurska popijevka na kajkavskome narječju, a nastupiti treba u narodnoj nošnji. Uz prijavnicu treba priložiti note i tekst izvedene pjesme.

Čuvari hrvatske baštine u Barči – dočarani predbožićni ugođaj

U organiziranju Hrvatske samouprave u Barči, u auli mjesne gimnazije 18. prosinca u dočaranome božićnom ugođaju održana je prigodna predbožićna svečanost. Priredbi je nazočila i generalna konzulica Republike Hrvatske Ljiljana Pancirov, u velikom broju mjesno hrvatsko stanovništvo i hrvatski čelnici iz pojedinih samouprava. Svečani kulturno-umjetnički program otvorio je Jozo Solga, predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije.

Ugodno su me iznenadili domaćini u Barči, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave Jelica Matyók-Csende, nastavnica hrvatskoga jezika u lukoviškoj školi Anica Popović-Biczák, dakako, ponajviše školarci lukoviš-

ke i barčanske škole koji uče hrvatski jezik, no ne u zadnjem redu pjevački zbor KUD-a Drava iz Lukovišća, pod vodstvom, po profesiji nastavnice, Margite Romolic-Esze.

Valja reći da su se današnji Hrvati u Barči doselili iz obližnjih brojnih hrvatskih naselja, počev od sedamdesetih-osamdesetih godina prošlog stoljeća, te pomno čuvaju svoj jezik i pučke običaje. Na taj način stvorivši oko sebe hrvatsko ozračje, a i iz dana u dan jačaju svoju hrvatsku zajednicu i zajedništvo. Nekoć je Barčancima kraljica i carica Marija Terezija dala urbare na hrvatskom i mađarskom jeziku. Mještani, kmetovi bili su dužni vlastelinu grofu Ferencu Széchenyiu namiriti svoje obveze, uostalom, i oranje vlastelinskog zemljišta do «... Božića... svoimi koli iz dvoum marvu na oranju pak četverum marvu z plugom i z branom». No na svu sreću davno su zaboravljena ta vremena, obično kazujući u takvoj prilici: «Bilo pa prošlo».

Ovo je naselje početkom 19. stoljeća izraslo najprije u opidij te početkom 20. u jak industrijski grad, gdje je bila razvijena poglavito mlinska industrija, povrh toga Barča je slovila kao važno željezničko čvorište, dakako, imala je svoje pristanište na rijeci Dravi koja je plovna, i postala metom na Mirovnoj konferenciji u Parizu, kada su teritorijalne težnje i zahtjevi porasli, a grad bio pod okupacijom srpske vojske (1918–1921). S vreme-

nom je pak jezična asimilacija pokosila tadašnje kajkavske Hrvate. U socijalističkom razdoblju Barča počinje se naglo industrijski razvijati, na mjestu obiteljskih kuća izrasle su nove četverokatnice, a povoljni uvjeti za rad žiteljima podravske hrvatskih naselja bili su privlačni što više i primamljivi. Kupovano je zemljište, i izrasle su nove gradske četvrti, načičkane lijepim obiteljskim kućama.

Ipak, da se vratimo samom programu. Učenici dviju škola izveli su scenu o sakupljanjima, reporterskom zanatu i mojim književnim zahvatima, što i ne bi mi mogao biti ljepši božićni dar. Hvala svima! Nastavnica Anica Popović-Biczák dramatisirala je neke podravske šaljive pripovijetke ili one poučne, karakteristične za podravski kraj ili općenito poznate i ubaštinjene u kulturu europskih naroda.

Iznenadjenjima još uvijek nije bilo kraja, naime mješoviti pjevački zbor KUD-a Drava izveo je dramatisiranu božićnu igru, gotovo zaboravljenu i otkrivenu u podravskom Brlobašu (zapisao ju je nastavnik Lénárd Traum) o traženju smještaja Svete obitelji i predivne hrvatske božićne pjesme.

U prijateljskom druženju ugodno smo se osjećali stari znanci, prisjećali se zajedno provedenih dana u ovim našim obližnjim hrvatskim naseljima na balovima i bućurama (proštenjima).

No šutke se i ne može proći pokraj toga, što su mi Lukovišćani kazivali, da je u ovome mjestu odvajkada postojeće bilježništvo ukinuto i preseljeno u Daranj, i da je konačni ishod mjesne škole, koja broji do osamdeset učenika, još neizvjestan.

Duro Franković

KISEG – Hrvatska samouprava dotičnoga grada srdačno Vas poziva 26. januara, u subotu, od 19 uri na svoj tradicionalni Hrvatski bal u hotel IrottKó. Bal otvaraju folkloriši Hrvatskoga kulturnoga umjetničkoga društva Gradišće iz Petrovoga Sela, a za glazbeni dio i noćnu zabavu je odgovoran Pinka-band, takaj iz Petrovoga Sela. Karte se naručuju kod Šandora Petkovića, predsjednika Hrvatske samouprave za 6000 Ft, na telefonu: 0036/707081264.

PETROVO SELO – HKD „Gradišće“ u Petrovom Selu, lani je svečevalo svoju 60. obljetnicu postojanja. Najstarije folklorno društvo koje kontinuirano djeluje na tlu Gradišća, na svojoj generalnoj sjednici 28. decembra, u

petak, je za svojega predsjednika izabralo mladoga svirača tamburaškoga sastava Koprive, Jandre Kovača. Na ovoj društvenoj funkciji tamburaš je minjao tančoša Petra Moricza.

KOLJNOF – Svakoga srdačno čekamo 25. januara, u petak, u 21 uri u kulturni dom na tamburaški maskenbal. Svirat će: Tamburaški sastav Lipotice i Tamburaški sastav Štrabanci, a u pauza Ladislav Krojač će se brinuti o glazbeni miksi zvukovima. Primaju se dobrovoljni dari, a restoran Levanda i Mladik će se skupa brinuti za pilo i za jilo.

ŠELJIN – U Domu kulture Ormánsága 18. siječnja, s početkom u 20 sati organizira se Hrvatska plesačnica. Nju vodi Vesna Velin, a svira Orkestar Vizin. Plesačnica se ostvaruje s potporom šeljinske Hrvatske samouprave.

BUDIMPEŠTA – U Hrvatskoj gimnaziji svečanost predaje maturálnih vrpici bit će u petak, 18. siječnja, s početkom u 17 sati. U okvirima svečanosti u predvorju ustanove vrpce će preuzeti gimnazijalci 12. A i B razreda, njih 13, te razrednici László Simon i Ladislav Gršić. Program, kao što je uobičajeno, pripremaju polaznici 11. razreda.

DOMBOVAR – Hrvatska narodnosna samouprava u suorganizaciji s Njemačkom narodnosnom samoupravom grada Dombovara 19. siječnja 2013. godine priređuje Pokladnu večer u restoranu Camping (Dombóvár, Gunaras, Tó utca 3), s početkom od 18.30 sati. Počasna je gošća večeri Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, pripućuje za Hrvatski glasnik Gabor Varga-Štadler, predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave.

Susret hrvatskih pomurskih zborova u Sepetniku

Hrvatska samouprava u Sepetniku, u suradnji s Hrvatskom samoupravom Zalske županije, u prosincu već godinama tradicionalno priređuje Susret hrvatskih pomurskih zborova. Potraj prošle godine u sepetničkome Kulturnom domu „Pál Királyi“ okupili su se pomurski pjevački zborovi iz Fičehaza, Kerestura, Mlinaraca, Pustare, Serdahela, Sumartona, Kaniže i Sepetnika poradi gajenja hrvatske pučke glazbene kulture, te jačanja osjećaja pripadnosti pomurskoj hrvatskoj zajednici, odnosno hrvatskoj zajednici općenito.

Na tradicionalni Susret pomurskih zborova iz godine u godinu stiže više gledatelja iz mjesta i okolice. U Sepetniku živi malo Hrvata, ali oni, zahvaljujući djelovanju Hrvatske samouprave na čelu sa Zoltanom Markačem, postupno pronalaze sebe, organiziraju se, uključuju se u regionalne hrvatske programe, dobro surađuju s ostalim hrvatskim naseljima. Hrvati u tome mjestu većinom su useljenici iz drugih hrvatskih pomurskih naselja pa vrlo rado održavaju veze s hrvatskim zajednicama iz drugih mjesta. Rozalija Grabant, vijećnica Hrvatske samouprave, a i članica ženskoga pjevačkog zbora, podrijetlom je iz Pustare, gdje je prve riječi naučila na hrvatskome jeziku, pa se svaki put raduje kada ima mogućnost progovoriti na hrvatskome jeziku, kada može sudjelovati na hrvatskim priredbama. Prema njezinu mišljenju, bez obzira na to živi li u mađarskoj zajednici, ono što je naučila od roditelja, ne smije zaboraviti: – *Ja sam se narodila vu Pustari i tam sam od svoje mame nafčila hrvatski jezik i popevate na hrvatskome jeziku. Muž mi je Mađar pa vu familiji se menimo mađerski, da dojdem vu rodbinu na Pustaru, onda se vek menim hrvatske. Rada se družim z hrvatskim pajdašam, vek mi je lepo da se pri nas vu Sepetniku organizera nekaj na hrvatskome jeziku. Rada sam pomogla predsjedniku i u organizaciji ovog susreta. Lepo mi je čuti stare hrvatske popevke, kako ih čujem, vek mi se vraćaju oni stari dani kada smo išče skupa delale v rodbini pa smo skupa popevale. Fnogo smo delali z našom samoupravom kaj i vu Sepetniku bode hrvatske kulture. Naš zbor već je nafčil fnogo hrvatskih popevki, pak nas zovu na nastupe. Ovo leto smo bili i na kvalifikaciji de smo dobili zlatnu kvalifikaciju. Jako se štima mo ž njimi –* reče gospođa Rozika koja je na zavičajnom narječju vodila hrvatski kulturni program.

U ime domaćina sudionike Susreta hrvatskih zborova pozdravili su Zoltan Markač, predsjednik sepetničke Hrvatske samouprave, i Timea Fischl Vlašić, sepetnička načelnica.

Dvije samouprave vrlo dobro surađuju, potvrdila je načelnica, Hrvatska samouprava obogaćuje kulturni život mjesta, a Seoska samouprava nudi sve uvjete za djelovanje, organiziranje programa. Hrvatska samouprava u

Mlinarački ženski pjevački zbor

Sepetnički pjevački zbor

pomurske popijevke. Nastupe pjevačkih zborova osvježili su keresturski i kaniški tamburaši. Susret pjevačkih zborova bio je neka vrsta uvježbavanja predsmotre Međimurske popevke, koja će se prirediti 23. veljače u Keresturu.

beta

obnovljenoj zgradi IKSZT-a (Integrirani trg zajednice) dobila je ured, a isto tamo se održavaju i probe zbora, odnosno razni programi. Prema planovima, u toj će zgradi biti mjesta i za manju etnografsku izložbu, na čemu rade vijećnici Hrvatske samouprave. Susret zborova započeo je pjevanjem domaćega Ženskog pjevačkog zbora koji okuplja pjevače od osnovnoškolaca do umirovljenika, voditelj mu je Laura Tancoš, nastavnica pjevanja. Ovaj put su na glazbeni repertoar stavili pjesme raznih hrvatskih regija. Program je nastavio serdahelski mješoviti pjevački zbor s pomurskim i starogradskim pjesmama, uz koje su prikazali malu scenu druženja muškaraca u krčmi. Teta Rozika Broz iz Fičehaza bila je nagrađena burnim pljeskom kada je otpjevala pomursku baladu o nesretnoj ljubavi. Njoj su se priključile i ostale članice fičehaskoga zbora i obradovale publiku manje poznatim pomurskim popijevkama. Pustarski pjevački zbor izvodio je pomurske popijevke, a mlinarački podravske narodne pjesme. Sumartonski mješoviti zbor iznenadio je publiku s dalmatinskim pjesmama, a kaniški Mješoviti pjevački zbor otpjevao je prigodne adventske pjesme. Keresturski ženski pjevački zbor, osim pjevanja, prikazao je i kratku plesnu koreografiju na

Fičehaski ženski pjevački zbor

Trenutak za pjesmu

Ladislav Radek

Tam negdi vu Međimurju

Tam negdi gde vaha šumi,
tam gde se Mura v Dravu žuri,
tam lepi, prelepi so cajti.

Tam gde ftiček na gnezdi sedi,
gde mu z grma fijočica diši,
tam štel bi te, štel bi te najti.

Dojdi, dojdi, ne bu ti žal,
za tebe grmo cvetje bom frkal,
malo s tobom vu travi bom spal
i tak slatki bum kušlec ti dal.

Pjevanje od srca

Svečanost u Čavolju

Od Svetog Nikole do Božića

Djeca su naša budućnost

Kao i svake godine, čavoljska Hrvatska samouprava pozvala nas je da u subotu, 8. prosinca 2012. godine, u 16 sati u klupskim prostorijama zajedno svetkujemo naše predbožićne i božićne blagdane. Svečanost se odvijala zajedničkim ukrašavanjem božićne grane, programom djece mjesnog vrtića i učenika nižih razreda osnovne škole, koji su prikazali bunjevačke narodne plesove i pjesmice, dočekom Svetog Nikole (Mikulaša) i uz čestitke za Materice, Oce i Božić.

Vani je bilo vrlo hladno, nezadrživo je padao snijeg i pirio vjetar, zato, nažalost, stariji ljudi nisu mogli doći. «Okupili smo se nas pedesetak, a svako je došlo malo ranije. Unutri je bilo toplo, miris borova i peciva ispunio je klupsku prostoriju. Sve je bilo svečano, lipo okićeno, na astalima starovinski čaršapi, božićnjak, peciva, kolači, slatkiši, voće, orasi, jabuke, žito, rakija, svičica, pod astalom slama...», baš kao nekada davno. Hvala Bogu, ovi običaji nisu zaboravljeni.

Pozvane goste primili su predsjednik Stipan Mandić, vodstvo Hrvatske samouprave i članovi Bunjevačkoga kulturnog kruga. Okupila su se četiri naraštaja: bake, djeca, unučad i prauučad, od 4 do 81 godine.

Djeca koja marljivo uče naše bunjevačke narodne igre i pjesme jamstvo su naše budućnosti. Poučava ih Zita Ostrogonac Kiss. Velika joj hvala! Igrajući se, plešući i pjevajući, svi zajedno kitili su božićni bor. Nestrpljivo su iščekivali Svetog Nikolu, pa evo netko je pokucao na vratima, došao je Mikulaš, i krampus koji je imao velik prut. Malo su se uplašili, ali kada je Mikulaš skinuo s ramena veliku vreću, i zapitao znaju li neku bunjevačku pjesmu, oni su mu prikazali vrlo lijepu igru, pjevali i kazivali prigodne stihove. Kada ih je Sveti Nikola darivao, bili su

vrlo radosni, a onda su ga ispratili jer on još ima «tušta» posla.

Učenica Greta Papp čestitala je Materice kazivajući stihove Ivana Petreša Čestite vam materice.

„Faljen Isus, čestitam vam Materice! – I vi živi i zdravi bili!”

A naša druga Anica Mandić Tóth jednom šaljivom i smiješnom pripovijetkom Ivana Petreša s naslovom Oci proslavila je naše Oce.

„Faljen Isus, čestitam vam Oce! – I vi živi i zdravi bili!”

Čestitari su darivani jabukom, slatkišima

ili novcima. Izvorni bunjevački običaji Materice i Oci pravi su obiteljski blagdani. Na te dane priprema se svečana «užina» na kojoj se okupi cijela obitelj, djeca, mladi i starija čeljad. Za ove običaje i blagdane se vezuju razumijevanje, složnost, ljubav, vjera i poštovanje između djece i roditelja. Ti zajednički sastanci jačaju obitelj, od toga će ona biti zdrava i jaka. A zna se da je obitelj temelj društva, države.

Na kraju programa učenica Greta Papp čestitala je Božić s pjesmom Ivana Petreša Za Božić. Božić je kršćanski blagdan kojim se slavi rođenje Isusa Krista. Tada pobjeđuju ljubav, vjera, mir, prijateljstvo.

Naši domaćini primili su nas s ljubavlju i lijepo pogostili, najprije nas ponudili zamedenom rakijom, bijelim lukom, medom, posjećenom jabukom i orasima – od toga ćemo biti cijele godine zdravi i jaki (branit će nas i od vještica) – zatim viršlama, kolačima, kiflicama, pićem...

Dugo smo ostali zajedno, «divanili, divanili smo i pivali». Lijepo je bilo okupiti se, malo se zabaviti, družiti, jer to je najljepše na svijetu. A mi moramo biti složni.

Želim da ti bunjevački običaji i dalje još dugo žive ne samo u nama već i u unučadi, da se dugo čestitaju naše mile Materice, Oci, Božić i svi blagdani koji obogaćuju našu narodnu baštinu. Da se ne izgube dragi nam običaji, moramo ih čuvati, njegovati, štiti i predati mladim naraštajima. Mislim da naša čavoljska Hrvatska samouprava u tome ide na najboljem putu.

Najljepša hvala vodstvu, članovima Hrvatske samouprave i svakom tko je pomogao da se ova svečanost uljepša, da obogati naše veče i poslendane.

Stana Gašparović László

Svatovi Marice Polić i Ilije Mišljenca, 1950. godine
(fotografija iz arhiva olaske obitelji Švegal)

Gradišćanska balska sezona otvorena u Koljnofu

Najbolji uvod u gradišćansku balsku sezonu sad jur ljeto na ljeto nam osigurava Koljnofsko hrvatsko društvo, ne tako zdavno još u Šopronu, a dvi ljeti jur u domaćem restoranu Tercia. Pri izboru novijega mjesta za ovu feštu nigdor ne more imati negativnu primjedbu. U lipo uredjeni prostorija, pri obilnoj večeri, ure su nezaustavljivo brzo bižale. U organizaciju je jur lani priskočila i Inga Klemenšić, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave, tako i ljetos nijedan problem nije ostao prez rješenja. Iako vidljivo je bilo manje gostov 12. januara, u subotu, garantirano se nije razočarao on ki je ovu subotu htio posvetiti dobrom društvu i tancanju uz odličnu mužiku.

Člani Koljnofskoga kola pri nastupu

Prijatelji iz trih držav: Hrvatske, Austrije i Ugarske

Milica i Janoš Michtić prikzamu pršut od Krešimira Matašina

partnerske općine Kiseljak u Bosni i Hercegovini, a domaćin im je bio Franjo Pajrić st. Kulturni program je i sad govorio o vrlo bogatom folklornom žitku samoga sela. Najprlje su zaguslali tamburaši i tamburašice Geze Völgyija ml., potom nas je do Dalmacije doljuljala na krili jačak klapa Golubice. Mladi člani Kulturnoga društva Koljnofsko kolo su takaj začarali svoju publiku odličnimi glasi, šikanimi nogami na brzi ritam. Pri večeri i ugodnom razgovoru ter otvaranju malih koperkov za tombole, nevjerovatno je ljuto odletilo vrime. Oko sto malih, ali tim vridnih darov je podiljeno na tomboli, a imena najsrićnijih je izvlikla iz košare Karmela Pajrić. Vesela je bila Agica Pajrić, ka je, nevjerovatno, ali uprav tako kot i lani dostala vridno djelo slikara Miha Gludovca, ali i Mirko Berlaković iz Velikoga Borištova ki je naglasio da pohodio je dost balov, ali nigdar još ništ nije dobio. Ova mu je prilika

Sonja Viši i Franjo Grubić s glavnom nagradom

Najvjerniji su i ovput bili prijatelji Koljnofcevi iz različitih krajev Hrvatske, tako je došla velika delegacija iz Buševca, na čelu s Krešimirom Matašinom, direktorom OŠ u Vukovini, ki je sad jur tradicionalno ponudio pršut za balsko licitiranje. Ovde je bio i Marinko Katulić sa ženom, učiteljicom Dunjom, ki su takaj nosili izdjelanu tamburu za tombolu, a s njimi skupa su dospili i odlični zabavljači, prik buševčke veze i pjevača Robia Bobesića Legende noći (svirci iz Lada). Zvana toga je došla ekipa iz Bjelovara, Rijeke, Šibenika, a sve to pokazuje, kako su Koljnofci i njeva zabava jaki u glasu i u staroj domovini. Iako je u susjednoj Austriji još i na već-ki mjesti on dan održan hrvatski bal, neki Gradišćanski Hrvati su si još izabrali za cilj Koljnof. U većem broju su pravoda došli šopronski Hrvati i mješćani. Kod protokolaroga stola su se uz ostalo zabavljali Berislav Živković, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Mladen Mišurić-Ramljak, načelnik

bila posebno srićna. Koljnofka Sonja Viši, ka je i sama prodavala tombole, je pak bila vjerojatno najsrićnija te noći, pokidob je domon odnesla glavnu nagradu, jednotajedni odmor za dvi osobe u Hrvatskoj. Pri licitiranju pršuta najtočnija je bila opet Koljnofka Milica Michtić ka je „za odlikovanje” s mužem skupa prikzela od Krešimira Matašina hrvatski specijalitet od skoro šest kilogramov. Polag svirače iz matične zemlje mogli smo čuti i glasovite koljnofske Štrabance ke je pred kratkim i hrvatska publika izabrala za druge najbolje svirače na festivalu Grobnička skala. 36. Hrvatski bal Koljnofskoga hrvatskoga društva ponovo je skupaspravio Koljnofce i njeve prijatelje za jednu nepozabljivu noć uz hrvatsku rič, glazbu i vruće raspoloženje.

Gosti prilikom kulturnoga programa

Božićni koncert u Dušniku

Tradicionalni susret crkvenih pjevačkih zborova

Pjevački zbor „Biseri” iz Dušnoka

Crkveni zbor župe Svetog Antuna Padovanskog iz Baje

Pjevački zbor „Pravi biseri” iz Dušnoka

drveta i zelenim borovim grančicama, te okićenim božićnim drvce. Misi i koncertu nazočili su dušnočki vjernici, sudionici susreta zborova i uzvanici. Tako su i ove godine svojom nazočnošću program uveličali predsjednica Bačkog ogranka SHM-

sjednice hrvatske samouprave gđe Jagicza Vincéné, uslijedio je koncert pjevačkih zborova koji su izveli poznate hrvatske božićne i marijanske pjesme, ali i one s posebnostima bunjevačkih, rackih i šokačkih Hrvata, koje se pjevaju u župnim crkvama bačkih Hrvata.

Ove su godine na koncertu nastupila četiri gostujuća, i tri domaća pjevačka zbora, koji su nastupili ovim redom: „Biseri” iz Dušnoka, Pjevački zbor župne crkve Svetog Antuna Padovanskog iz Baje, „Pravi biseri” iz Dušnoka, Pjevački zbor župne crkve iz Aljmaša, Pjevački zbor iz Kačmara, Pučki crkveni pjevački zbor iz Santova te na kraju Hrvatski izvorni pjevački zbor iz Dušnoka. Koncert je završen zajedničkim pjevanjem Svim na zemlji mir, veselje.

Pučki crkveni pjevački zbor iz Santova

Dvanaestu godinu zaredom, između Božića i Nove godine, 29. prosinca prošle godine, u organizaciji mjesne Hrvatske samouprave u župnoj crkvi u Dušniku priređen je tradicio-

Pjevački zbor župne crkve iz Aljmaša

a, ujedno i dopredsjednica Hrvatske državne samouprave Angela Šokac Marković, predsjednik Hrvatske

Druženje je nastavljeno zajedničkom večerom u blagovaonici mjesne osnovne škole, a uz dobru kapljicu vina i izvrsne domaće kolače. Tako je dušnočki susret zborova opet protekao u vrlo lijepom, božićnom i prednovogodišnjem ugođaju te druženju starih znanaca i prijatelja koji se redovito okupljaju diljem Bačke na sličnim susretima.

nalni Božićni koncert i susret hrvatskih crkvenih zborova. Susretom u Dušniku od samih početaka daje se doprinos njegovanju i očuvanju crkveno-vjerske kulturne baštine, a uz to bunjevački, racki i šokački Hrvati u Bačkoj, pa i šire u Mađarskoj, zajednički slave blagdan Božića i Nove godine, pjesmom, molitvom, druženjem i veseljem. Susret, već po običaju, započeo je misnim slavljem na hrvatskom jeziku koje je dvanaesti put zaredom predvodio santovački župnik Imre Polyák, a pjevanjem uljepšao santovački crkveni zbor u pratnji kantora Zsolta Siróka. Kao i svake godine, crkva je uljepšana prekrasnim velikim jaslucama izrezbarenim od

Hrvatski izvorni pjevački zbor iz Dušnoka

samouprave Bačko-kiškunske županije Joso Šibalin, dušnočki načelnik Petar Palotai i bilježnica dr. Bernadett Bajai, te nekoliko predsjednika mjesnih hrvatskih samouprava iz Bačke.

Nakon pozdravnih riječi dopred-

Pjevački zbor iz Kačmara

S. B.

Prosinačka okupljanja Hrvata u šomodskim podravskim selima

Prosinač, točnije druga polovica mjeseca prosinca, već je godinama vrijeme kada se svakodnevno druže Hrvati četiriju podravskih sela u Šomodskoj županiji: Novoga Sela, Brlobaša, Potonje i Lukovišća, i međusobno na zajedničkim priredbama i svatko u svom selu oko božićnoga drvca u mjesnim domovima kulture. Okupe se djeca i odrasli, umirovljenici, stanovnike obrađuju i mjesne i tamošnje hrvatske samouprave prigodnim poklonima. Tako je bilo i ove godine.

Tomislav Vinak sa svojom nastavnicom Anicom Popović Biczak i dobivenom spomenicom u čast Joke Bunjevca

KUD Drava

KUD Drava iz Lukovišća, na čelu s Margitom Essze, okuplja članove iz svih navedenih sela stoga u tom razdoblju ima pune ruke posla, jer su i plesači i izvršni orkestar KUD-a nastupili u svakom selu, dajući prigodan božićni program i koncerte. Posebno u lukoviškoj školi organizirana je priredba Školski Božić, 21. prosinca. U Brlobašu u zajedničkoj organizaciji Seoske samouprave, na čelu s načelnicom Piroškom Gujaš, i Hrvatske samouprave, na čelu s Ivom Pavlekovićem, 17. prosinca priređen je Božićni koncert, u Potonji je 20. prosinca u prijedodnevnom satima u organizaciji Seoske samouprave, na čelu s načelnikom Tamásom Reiszom, i Hrvatske samouprave, na čelu s Jozom Dudašem, održana tradicionalna podravska svinjokolja,

kako to rade Hrvati već stoljećima. Okupljanje je počelo u ranim jutarnjim satima, a sve je zgotovljeno do večeri kada su se u mjesnom domu kulture okupili domaćini i uzvanici kako bi se družili oko izvršne večere i uživali u programu nazvanom „Hrvatska božićna svečanost“. Dana 21. prosinca slavilo se u Lukovišću i Novom Selu u organizaciji tamošnjih seoskih i hrvatskih samouprava. Najprije u Lukovišću u mjesnoj osnovnoj školi, u organizaciji škole održana je priredba pod nazivom Školski Božić. Ruža Bunjevac, predsjednica lukoviške Hrvatske samouprave i udovica pokojnog umirovljenog profesora i ravnatelja lukoviške osnovne škole Joke Bunjevca, potkraj prosinca utemeljila je nagradu i stipendiju koja će se svake godine odlukom nastavničkog vijeća lukoviške osnovne škole dodjeljivati jednom učeniku za postignuća na polju znanja hrvatskoga jezika. Ove je godine nagrađen Tomislav Vinak, učenik 4. razreda, za izvršne rezultate postignute iz hrvatskoga jezika, književnosti i za rad na polju kulture. Dana 21. prosinca, s početkom u 16 sati priređen je Božićni koncert u Lukovišću, a poslije toga istoga dana navečer u Novom Selu s KUD-om Drava iz Lukovišća. Koncertima su nazočili luko-

viški načelnik József Matyók i predsjednica lukoviške Hrvatske samouprave Ruža Bunjevac, a u novoselskom domu kulture tamošnji načelnik Zoltán Varga i predsjednik Hrvatske samouprave Bela Siladi.

Branka Pavić Blažetin

LUKOVIŠĆE – U sklopu proslave Dana Hrvata 2012. godine Hrvatska državna samouprava dodijelila je posthumno nagradu Joki Bunjevcu za istaknutu djelatnost na području hrvatskoga društveno-političkog života u Mađarskoj. Nagradu je preuzela njegova u dovida Ruža Bunjevac. Radi se o spomen-plaketi i novčanog nagradi. Ruža Bunjevac potkraj prosinca utemeljila je u spomen na nekadašnjeg ravnatelja lukoviške osnovne škole Joku Bunjevca nagradu i stipendiju (od novčanog iznosa dobivenog uza spomen-plaketu) koja će se svake godine odlukom nastavničkog vijeća lukoviške osnovne škole dodjeljivati jednom učeniku za postignuća na polju znanja hrvatskoga jezika. Ove je godine nagrađen Tomislav Vinak, učenik 4. razreda, za izvršne rezultate postignute iz hrvatskoga jezika, književnosti i za rad na polju kulture. Tomislav je kazivao stihove na završnoj svečanosti IPA projekta «Most prijateljstva», sudjelovao na Croatiadi, u sklopu prikazivanja projektne teme kazivao stihove na posvećenju betlehemske štalice u Lukovišću, na školskoj i seoskoj božićnoj priredbi. Nagrada mu je predana na školskoj božićnoj proslavi. Na priredbu su tradicionalno pozvani i umirovljenici lukoviške ustanove.

Renata Balatinac, novinarka hrvatskog programa pri državnom radiju i televiziji, i Jozo Dudaš, predsjednik potonjske Hrvatske samouprave

Božićna svečanost u budimpeštanskoj Hrvatskoj školi

Dođi, Spasitelju...

Pod redateljskom palicom profesorice Jelene Kőrösi, u predvorju budimpeštanske Hrvatske škole 20. prosinca priređena je božićna svečanost. Voditelji svečanosti bili su gimnazijalci Dalma Perak i Szabolcs Szilágyi. Prigodne pjesmice recitali su učenici nižih i viših razreda, božićne pjesme je pjevao djevojački zbor škole, plesale su članice Hrvatskog umjetničkog plesnog ansambla Luč izvedeci koreografije Antuna Kričkovića „Nebeski

znak”, božićne je melodije svirao školski sastav, a okvirna priča svečanosti bila je betlehemska igra. Iako toga dana nije bilo snijega po ulicama, simbolično je započelo padati u predvorju za vrijeme zajedničke pjesme profesora, učenika i publike „Bijeli Božić” od Olivera Dragojevića. I ovom je prigodom riječ o timskome radu: recitacije su učenicima uvježbale učiteljice, nastavnici i profesori, melodije školskoga sastava profesor glazbe-

MALA STRANICA

Izradila: Dijana Kovачić
iz Ficehaza

noga odgoja Stjepan Dombai, pjesme s učenicima voditeljica pjevačkoga zbora Ágnes Nagy, plesnu koreografiju profesorica plesa Marika Silčanov Kričković, a za prekrasnu dekoraciju se pobrinuo profesor likovnog odgoja Zoltán Csomós.

k. g.

Božićni program hrvatske škole u Santovu

U organizaciji Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu, 20. prosinca prošle godine priređen je već tradicionalni Božićni program, koji je održan u dupke punoj velikoj dvorani mjesnog doma kulture. Učenici nižih i viših razreda kazivali su prigodne stihove, izveli nekoliko božićnih pjesama, igrokaza, pastirsku igru i običaj betlehemara na hrvatskom i mađarskom jeziku, a članovi tamburaškog orkestra odsvirali su nekoliko poznatih hrvatskih narodnih melodija.

S. B.

Tradicionalna božićna svetačnost sambotelskih Hrvatov

Prvi nastup domaćih tamburašev

Na tradicionalnu božićnu svetačnost su pozvali člani i pomoćnici sambotelske Hrvatske samouprave dide, staremajke, starinu i dicu s njevim pedagoginjama ter sve simpatizere ovoga političkoga tijela da s ovim malim druženjem 16. decembra, u nedilju otpodne, zahvaljuju svim za djelovanje u ovoj maloj zajednici, a dicit poslušnost i marljivost u učnji hrvatskoga jezika. Pod lipo nakinčenim božićnim drivom pravoda su čekali i dari na otvaranje.

Hrvatska grupa iz čuvarnice „Mesevár” sa svojom odgojiteljicom Helenom Gerenčer-Devai

Veliku dvoranu napunjenu s gosti u Kisfaludyjevoj ulici je najprlje pozdravio predsjednik mjesne Hrvatske samouprave Laslo Škrapić, a zahvalne riči su upućene i aktivistom i nastupajućim grupam. Da se od stresa čim prlje oslobodu tamburaši Hrvatske samouprave ki su ovput imali premijeru, prvi službeni nastup, oni su bili prvi izvodjači u bogatom kulturnom programu. Pod rukom petroviskoga majstora tamburanja Rajmunda Filipovića mala grupica mužikantov jedno ljeto pohadja tamburaški tečaj i pod kriskindl su stavili svoj glazbeni blok, za kojega su si zaslužili burni aplauz. Odgojiteljica u sambotelskoj čuvarnici „Mesevár” Helena Geren-

čer-Devai, kot svako ljeto, i ovom prilikom je dvojezičnimi igrami, pjesmicami pripremila svoje mališane, ki su bili u svojem jačenju najsladji glumci, ki su se obrnuli na pozornici toga otpodneva. Šaka hrvatskih učenikov iz gradske Osnovne škole „Mihály Váci” s učiteljicom Tünde Huber je jačila i recitirala božićne pjesmice, dokle učeniki iz Evandjelske osnovne škole „Sándor Reményik” kot Mikule u mozaičnoj igrici su zaželjili svim nazočnim sretan Božić. U ovoj igrici peljala je je Eva Horvat, ka je od ovoga škol-skoga ljeta u dotičnoj školi kot voditeljica kružoka hrvatskoga jezika. Komorni simfonijski orkestar Savaria s poznatimi i manje poznatimi melodijami je oduševio slušateljstvo. Jačkarni zbor Djurdjice je pak prik pjesam tumačio najljepše želje za Božić. Uz obilni stol jila i kupicu vina u veselom druženju su bižale dalje minute, a dica su se mogla veseliti i posebnim darom mjesne Hrvatske samouprave.

Eva Horvat i hrvatska dica iz Evandjelske škole „Sándor Reményik”

66. Hrvatski bal u Beču

Priprave za 66. Hrvatski bal u Beču su u završnoj fazi. Hrvatski bal 19. januara će opet biti u Parkhotelu Schönbrunn, a nuditi ćedu šarolik zabavni program. Nastupit ćedu orkestar «Kužiš, stari moj», bečki orkestar damov «Tempo di Valse», grupa «Pax & prijatelji» u različni sastavi, tamburaški sastavi «Lole» i «Daj šta daš», Blue Danube Orkestar kot i Kroatantata iz Mundimitra. Po prvi put na Hrvatskom balu u Beču nastupa u polnoć zvijezda hrvatske estrade Zlatan Stipišić Gibonni skupa s jazz-pijanistom Matijom Dedićem. Bal će otvoriti Blue Danube Orkestar s hrvatskimi muzičari iz Austrije, Slovačke i Vojvodine s kusićem «Rhapsody in Danube Blue», pod muzičkim peljanjem Filipa Tyrana. Geslo ljetšnjega bala je «Hrvati meet Schönbrunn». Ovo geslo da je i kulturnopolitički naslov, ar kanu pokazati da prik Gradišćanskih Hrvatov povezuju Hrvatsku i Austriju, veli glavni koordinator bala Petar Tyran. Za Austriju stoji tradicionalni Schönbrunn, ki se kaže u čisto novoj prateži i kaže moderni ambijenat, kade Gradišćanski Hrvati kanu pokazati da nisu samo ukorijeni u tradiciji, nego da su pripravnici pojtji i u modernu, tako Tyran.

Sambotelski tamburaši prvi put su nastupali pod peljanjem Rajmunda Filipovića (sliva prvi)

-Tih-

Čepreško svečevanje u kapeli Sv. Katarine

Božićni običaji u igrokazu i jački

Stari božićni običaji na sceni

Mala je zajednica čepreških Hrvatov, ali iz svega srca se veseli kad imaju priliku za okupljanje. Do takovoga zvanarednoga spravišća je došlo 15. decembra, u subotu, uvečer, u mjesnoj kapeli Sv. Katarine, kade otprilike jur deseto ljeto se redovno najdu čepreški Hrvati pri sve-toj maši na materinskom jeziku, zahvaljujući židanskomu farniku Štefanu Dumoviću. – *Zgodala su se ovde čuda* – povidala nam je Marija Kralj, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave, i nastavila: – *Simo je dopeljao put i plajgorskoga dušobrižnika u Nimškoj ter pjesnika Antona Slavića, ki nije zaman posvetio jednu pjesmu ovomu malomu društvu, ali i odanost istraživanju Jankovićeve grofovске obitelji se mirno more povezati i s ovom kapelom.* Ali da se vratimo sadašnjemu zgoditku, u Čepregu su svenek rado primljeni gosti člani ženskoga zbora Peruška Marija iz Hrvatskoga Židana, po riči Marije Kralj, i ovput su bili pozvani da „familija“ skupa svečuje mali čepreški Božić. Dirigentica židanskih jačkaric Žužana Horvat je prešala pismo još malomu Jankoviću sa završnim riči: „*Na vo Kristuševu narodjenje – i na novo ljeto – Bog Vam daj zdravlje i veselje, sve ča si od Boga željite, a po smrti va nebo!*“ Božićne jačke u izvedbi zbora Janković, pod peljanjem Nore Pantoš i nastup zbora Peruška Marija svakako su polipšali ove, skupa provedene, ure. Domaćini su si zavježbali mali božićni kusić sa starimi običaji, a tekst je napisala Židanka Kristina Pantoš, ka jur ljeta dugo podučava dicu na hrvatski jezik u ovom varošu. Mogli bi reći, nostalgični djelići su zbudili i emocije sa spominki iz ditinstva i lipe čase provedene u rodni seli, u okolici Čeprega. Skupna molitva, večera, potom druženje i prikdavanje malih darov pod božićnim dri-vom, bili su u okviru još jednoga lipoga i spominka vridnoga sastanka u žitku čepreških Hrvatov.

-Tiho-

Foto: Nimród Kulcsár

Žuža Horvat šte svoje pismo još malomu Jankoviću

Dodiljene županijske nagrade „Za Gradišćanske Hrvate”

Dodiljene su i ovoljetne nagrade „Za Gradišćanske Hrvate”, Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije. Kako je rekao Štefan Kolosar, predsjednik dotičnoga političkoga tijela, svako ljeto tri zaslužne peršone, društva ili civilne organizacije su odlikovane na ov način ke jur ljeta dugo djeluju za Gradišćanske Hrvate na dotičnom području. Ljetos su dobitnice klapa Golubice iz Koljnofa i

U ime klape Golubice su prikzele nagradu (sliva) Agica Kolosar i Ildika Bunjevac ter s njimi skupa je bila i Tereza Kolonović-Daniel (Foto: Petar Tyrán)

umirovljena učiteljica koljnofske Dvojezične škole Terezija Kolonović-Daniel. Njim je u okviru starogradske adventske svetačnosti prikdao priznanje sam predsjednik. Dodatno je naglasio da pokidob su i Bizonjski tamburaši 2012. ljeta svečevali 10. obljetnicu svojega osnutka, a iz toga naselja, nažalost, za ovu nagradu nije došao predlog, on će sam priskrbiti da bizonjski jubilari takaj dostanu ovo odličje.

Ženska klapa Golubice iz Koljnofa ima jur petnaest ljet dugu tradiciju klapskoga pjevanja u Gradišću. Skupno jačenje i druženje uz glazbu su žene i divojke s odličnim glasom začele 1997. ljeta. Najprlje su se bavile gradišćanskimi jačkami, narodnim pjesmami, kasnije su pokusile proširiti vlašči repertoar i s izvedbom dalmatinskih jačak na četiri glasi su nam dočarali klapsko pjevanje u ove kraje, s tim je pak klapa Golubice postala i prva ženska klapa kot takova u Ugarskoj. Uz nastupe pri svakoj priredbi u domaćem selu, gostovala je klapa i na festivali u Austriji, Slovačkoj, Češkoj, a največkrat u matičnoj zemlji. Najznačajnije nastupe su imali tijekom I. Susreta dalmatinskih klapov u iseljeničtvu, u razni varoši Hrvatske. Uz klapske izvedbe rado pjevaju i crikvne jačke, najviše u čast Blažene Dvice Marije. Klapu pelja Ildika Bunjevac, a stručne tanače primaju od Srđana Borote Buranića. Nagradu u Starom Gradu su prikzele Ildika Bunjevac i Agica Kolosar.

Druga nagradjenica je bila Tereza Kolonović-Daniel, rođena Nardanka, ka je skoro 40 ljet podučavala hrvatski jezik u koljnofskoj školi. Kot mlada učiteljica je začela sakupljati sa svojimi školari stara, jur nehasnovana sredstva i orudalja iz negdašnjega seoskoga žitka, s tim je položila i temelj današnje seoske kuće i muzeja u Koljnofu. Iako je sad jur u mirovini čuda već vrimenta u svojem rodnom selu Nardi, svaki put rado dojde u Koljnof, i skoro na svakoj školskoj priredbi ju moremo strefiti. Tako je pred kratkim sidila i u žiriju na Nakovićevom naticanju u lipom govoru gradišćanskih školarov.

Odlikovanim ženam gratuliramo i željimo im dobro zdravlje, dug žitak, a jačkaricam posebno i čuda uspjeha ter još brojne lipe jačke!

-Tiho-

Klapa Golubice prilikom nastupa na Hrvatskom balu u Koljnofu 2012. ljeta

Poštovani čitatelju, poštovani pretplatniče!

Ako Ti je istekla godišnja pretplata na Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj, u ovom ćeš broju, zajedno s novinama koje ti donese poštar, naći i uplatnicu za 2013. godinu. Simbolična je cijena godišnje pretplate: 7500 Ft, a možeš je uplatiti i u dva dijela. Molimo cijene pretplatnike i čitatelje neka među svojim znancima i rodbinom, Hrvatima u Mađarskoj i šire u svijetu, šire Hrvatski glasnik i pozivaju na pretplatu tjednika Hrvata u Mađarskoj. Poštovani čitatelju, budimo zajedno u «oazi hrvatske pisane riječi u Mađarskoj» iz tjedna u tjedan.
Tvoja urednica:

Branka Pavić Blažetin

Program pečuskoga Hrvatskog kazališta za siječanj 2013. g.

18. siječnja u 16 sati János Háý: Joško Rakić, danski kraljević, Sukit

19. siječnja u 16 sati János Háý: Joško Rakić, danski kraljević, Barča

25. siječnja u 18 sati János Háý: Joško Rakić, danski kraljević, Potonja

26. siječnja u 16 sati Fadil Hadžić: Državni lopov, Bata.

KERESTUR – Osnovna škola „Nikola Zrinski” ove godine slavi pedesetu obljetnicu postojanja školske zgrade u kojoj se i sada odvija nastava. Povodu toga djelatnici i polaznici ustanove ustrojiti će cjelotjedni program, od 21. do 26. siječnja. U ponedjeljak u 14 sati bit će otvorena izložba o povijesti škole, na panoe će postaviti fotografije i razne dokumente iz života ustanove. Izložbu će otvoriti dr. Karlo Gadanji, počasni građanin mjesta i zamjenik rektora Sveučilišta u Sambotelu. U utorak, 22. siječnja, bit će emitirane videosnimke o nekadašnjim događajima škole, 23. siječnja slijedi predavanje o povijesti nastave narodnosnog obrazovanja u mjestu, 25. siječnja se organizira okrugli stol s bivšim učenicima škole, a u subotu, s početkom u 14 sati u domu kulture bit će priređen kulturni program sa sadašnjim i nekadašnjim učenicima osnovne škole.

Dan narodnosti u Dombovaru

Narodnosne samouprave grada Dombovara 13. prosinca u svečanoj dvorani Srednje škole „Apáczai Csere János” priredile su Gala program Dana narodnosti. U ime narodnosnih samouprava Hrvata, Nijemaca, Armena i Roma, nazočne je pozdravio Elemér Horváth, predsjednik Narodnosne samouprave Roma. U organizaciji gala programa veliku su ulogu imale Hrvatska i Njemačka samouprava grada. U ime Gradske samouprave pozdravne je riječi uputila Beáta Sudár Tóth, predsjednica Odbora za obrazovanje i kulturu. U kratkom uvodu je rekla da gradska samouprava duguje priznanje djelovanju narodnosnih samouprava te sa svojim mogućnostima podupire njihovu djelatnost i ciljeve. Posebno su važne njihove organizacijske djelatnosti koje čine poradi razvijanja odnosa prijateljskih gradova.

Počasni je gost večeri bila Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, koja je u svome govoru rekla:

– Svaki posjet Dombovaru posebna mi je radost. Hrvatska samouprava u Dombovaru, na čelu s Gabor Varga-Štadlerom, vrlo je aktivna, dobro organizirana i vrlo mnogo čini za razvijanje hrvatsko-mađarskih veza i za populariziranje zajedničke kulture. Generalni konzulat iz programa potpore i materijalno potpomaže djelatnosti iste. Generalna konzulica je dodala kako svaka manjina sa svojom kulturom, umjetnostima obogaćuje svoju državu u kojoj živi. Smatra uzornim suradnju narodnosnih samouprava u Dombovaru, naime mnogo programa organiziraju zajedno, u što se i sama uvjerila.

Gala program započeo je kulturnim programom Romske narodnosne samouprave. Nastupio je Plesni ansambl Terna Cserhaja i

pjevač Krisztián Balogh. Slijedio je program Njemačke narodnosne samouprave. Djeca Njemačkoga reformatskog dječjeg vrtića Margaréta predstavila su njemačke plesove u izvornoj narodnoj nošnji. Slijedio je kratak koncert Njemačkoga puhačkog sastava „Alte Herren” nagrađen burnim pljeskom.

Hrvatska samouprava, po običaju, i ovaj put je pozvala tamburaški sastav (voditelj Grga Kovač) i zbor (voditeljica Marta Rohonci) Hrvatske gimnazije Miroslava Krleža iz Pečuha, koji su predstavili bogatstvo hrvatske glazbene kulture. Na priredbi je pribivao i Gabor Györfvári, ravnatelj Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma “Miroslav Krleža” iz Pečuha. Završna točka programa bio je izvanredan ples Armenske narodnosne samouprave. Nakon kulturnog programa slijedilo je druženje.

-hg-

15. siječnja – Dan međunarodnog priznanja Republike Hrvatske

Dana 15. siječnja 1992. godine, poslije velikosrpske agresije na Hrvatsku, zemlje članice Europske Unije, ubrzo nakon priznanja od strane nekoliko drugih država – Slovenije, Litve, Islanda, Svete Stolice, priznale su Hrvatsku kao samostalnu državu. 15. siječnja, prije 21 godinu, Hrvatsku je priznalo svih 12 tadašnjih članica Europske Unije, te još i Austrija, Kanada, Bugarska, Mađarska, Poljska, Malta, Norveška i Švicarska. Dan kasnije, uslijedilo je priznanje još zemalja, a do kraja siječnja, Hrvatsku su priznale 44 države.